

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Ved § 1021 i Lov om Rettens Pleje af 11. April 1916 er det bestemt, at Loven ikke gælder for Færøerne, men at det ved særlig Lov vil være at bestemme, i hvilken Udstrækning dens Bestemmelser skal gøres anvendelige der.

I Henhold hertil blev Spørgsmaalet om Retsplejelovens og de til denne hørende Tillægsloves Anvendelse paa Færøerne paa Justitsministeriets Foranledning forelagt for Lagtinget i dets ordinære Samling i Aaret 1916. Lagtinget anbefalede at nedsætte en Kommission til Undersøgelse af, hvilke Ændringer der burde foretages i Retsplejeloven, saaledes at Udgifterne herved skulde afholdes af Statskassen. Justitsministeriet fandt imidlertid ikke en saadan Foranstaltning paakrævet og ønskede derfor ikke at lade Statskassen bære de dermed forbundne Omkostninger, idet man mente, at Amtmanden kunde udarbejde det fornødne Forslag og forelægge det for Lagtinget. Sagen blev derefter udsat i nogle Aar, dels fordi det ansaas for hensigtsmæssigt at indvinde nogen Erfaring med Hensyn til Lovens Virken i den øvrige Del af Landet, dels fordi de ekstraordinære Forhold under og efter Krigen i høj Grad lagde Beslag paa Amtmandens Arbejds-kraft, saaledes at han ikke var i Stand til at udarbejde et Forslag til Lovens Anvendelse paa Færøerne.

I Lagtingets Samling 1920 blev der af Lagtinget nedsat et Udvalg til sammen med Amtmanden at udarbejde et Forslag, og med Bistand af dette Udvalg samt af Sorenskriveren og Landfogden udarbejdede Amtmanden derefter et Forslag, der blev forelagt Lagtinget i Samlingen 1921. Dette Forslag blev henvist til Udvalgsbehandling og derefter vedtaget ved 2. Behandling; men ved 3. Behandling undlod en Del Medlemmer at stemme under Hensyn til, at Udvalgsbetænkningen først var fremkommet henimod Samlingens Slutning, og der saaledes kun havde været meget kort Tid for dem til at sætte sig ind i den, og Forslaget bortfaldt derfor, idet det kun opnaaede 9 Stemmer, medens 1 stemte imod. Det ved 2. Behandling vedtagne Forslag blev derefter behandlet i Justitsministeriet, der udarbejdede et nyt Forslag; dette har været forelagt Lagtinget i dets ordinære Samling i 1923 og er her blevet enstemmigt vedtaget med 16 Stemmer, medens 5 undlod at stemme; Lagtinget har dog foreslaaet

enkelte Ændringer i Justitsministeriets Forslag dels med Hensyn til Retsafgifter, dels i Punkterne 12, 14 og 38, og disse Ændringer kan Justitsministeriet med en enkelt Undtagelse tiltræde, jfr. nærmere nedenfor.

Ved Udarbejdelsen af Lovforslaget har Justitsministeriet i det væsentlige kun foreslaaet saadanne Ændringer i Retsplejeloven, som skyldes Færøernes fjerne Beliggenhed fra og vanskelige Forbindelse med det øvrige Kongerige, den besværlige Kommunikation mellem Øerne indbyrdes, Manglen paa Personer med juridisk Uddannelse og Hensynet til bestaaende særlige Retsdannelser.

Som en Hovedafvigelse fra Retsplejelovens almindelige Regler kan fremhæves, at efter Forslaget behandles alle borgerlige Retssager og Straffesager paa Færøerne normalt ved Underretten i Thorshavn som første Instans, jfr. Punkterne 45 og 105, idet man paa den ene Side har fundet det upraktisk at henlægge Behandlingen af de større Sager til Østre Landsret som 1ste Instans, og paa den anden Side ikke har ment det gennemførligt at lade en eller flere af Østre Landsrets Dommere rejse til Færøerne og der deltage i Sagernes Behandling. Efter Forslaget skal Proceduren ved Underretten i de borgerlige Sager, der i det øvrige Kongerige i 1ste Instans behandles for Landsret, dog ske overensstemmende med de om Sagers Behandling for Landsret givne Regler med de Lømpelser, som følger af Forholdets Natur, idet disse Sager ikke ved at henlægges til Underretten bør undergives den for Sagers Behandling ved Underretten foreskrevne mere summariske Behandling, jfr. Punkt 61.

Ogsaa Behandling af Nævningesager foreslaas henlagt til Underretten i Thorshavn, jfr. Punkt 105. Selvom det maa antages, at Nævningesager vil blive sjældne paa Færøerne, har Justitsministeriet dog ikke ment at kunne foreslaa, at to Landsdommere skulde rejse til Færøerne og deltage i Paadømmelsen sammen med Underdommeren.

Syslernes Politiretter er foreslaaet opretholdt i samme Omfang som hidtil, jfr. Punkt 5, idet man har ment, at disse Retter er velegnede til Paakendelse af de under dem nu henlagte Sager, der navnlig angaar lokale Spørgsmaal om Tørveheder, Haugevæsen, Grindfangst, Hesteavl og lign. samt